

Esimene peatükk

„See käekiri on täiesti häbiväärne!“

Ma kuulen neid sõnu, aga need tunduvad kauged. Nagu neid karjutaks läbi seina. Vaatan enda ees olevat paberilehte üksisilmi edasi. Ma suudan seda lugeda. Saan aru igast sõnast, isegi läbi pisarate hägu. Tunnen, kuidas kõik klassis mind jälgivad. Minu parim sõber. Tema uus sõber. Uus tüdruk. Mõned poisid naeravad.

Mina vahin lihtsalt oma kirjatükki edasi. Siis äkitselt on see läinud.

Preili Murphy on selle mu laualt kahmanud ja rebib seda nüüd katki. Paberi katki rebimise hääl on liiga vali. See tungib mulle otse kõrvadesse. Tegelasukujud loos, mille ma kirjutasin, anuvad, et ta lõpetaks, aga ta ei tee seda. Ta kärtsutab kõik kokku ja viskab selle klassi prügikasti suunas. Ta viskab mööda. Minu lugu lebab käkras karedal vaibal.

„Ära enam MITTE KUNAGI nii lohakalt kirjuta!“ karjub ta. Võib-olla ta isegi ei karju, aga nii mulle tundub. „Kas kuuled, Adeline?“ Ma tahan pigem, et mind kutsutaks Addieks. „Mitte kunagi. Sinuvanune

tüdruk peaks teadma, et niimoodi ei kirjutata; su käekiri on nagu titel.“

Soovin, et mu õde oleks siin. Keedie selgitab alati asju, mida ma ei suuda kontrollida või endale selgitada. Ta teeb kõik selgeks. Ta mõistab.

„Ütle, et sa saad aru!“

Õpetaja hüüded on nii valjud ja nendele järgnevad hetked nii vaiksed. Ma noogutan värinal. Kuigi ma ei saa aru. Ma tean lihtsalt, et pean nii tegema.

Rohkem ei ütle ta midagi. Ta läheb klassi ette ja ma olen pääsenud. Tunnen, kuidas uus tüdruk heidab mu poole pilke ja minu sõbranna Jenna sosistab midagi oma uuele sõbrannale Emilyle.

Meid pidi sel aastal õpetama proua Bright; me saime temaga enne suvevaheaega korraks kokku. Ta joonistas oma nime juurde naerunäoga päikese ja kui sa paistsid närvis olevat, hoidis ta sul käest kinni. Aga ta jäi haigeks ja hoopis preili Murphy tuli meie klassi õpetajaks.

Arvasin, et uus kooliaasta tuleb parem. Et mul läheb paremini.

Võtan välja oma taskuversioonis tesauruse. See oli jõulukink Keedielt. Ta teab, kui väga mulle meeldib eri sõnu kasutada, ja me naersime, sest „tesaurus“ kõlab nagu „dinosaurus“. Loen eri sõnakombinatsioone, et maha rahuneda ning karjumist ja paberi rebimist läbi mõelda.

Leian sõna, mis mulle meeldib. Pisendatud.

Sellistel päevadel veedan ma lõunavahetunni raamatukogus. Tunnen, kuidas teised lapsed klassis mind jälgivad, kui me toolid laua alla paneme ja ruumist lahkume, koolikell valjult lärmamas. Valjud helid panevad mu pea ringi käima, need mõjuvad nagu hambapuur tundliku närvi vastas. Kõnnin mööda koridore, püüdes oma hingamist kontrollida ja hoides pilku otse enda ees. Inimesed räägivad nii valjusti oma sõpradega, kes on sealsamas nende kõrval. Nad tulevad liiga lähedale, nad nügivad ja käratsevad ning see ajab mul kaela kuumaks ja paneb südame liiga kiiresti lööma.

Aga kui ma lõpuks raamatukokku jõuan, on seal kõik vaikne. Seal on nii palju ruumi. Ainult üks aken on lahti, et pisut värsket õhku sisse lasta. Valjusti pole lubatud rääkida. Raamatud on kõik kategooriatesse jagatud ja siltidega varustatud ning asuvad oma kohal.

Ja härra Allison on oma laua taga.

„Addie!“

Tal on lокkis tumedad juuksed ja suured prillid ning ta on pikk ja mehe kohta kõhn. Ta kannab vanu kampsuneid. Kui ma härra Allisoni kirjeldamiseks oma tesaurust kasutaksin, siis ütleksin, et ta on heasoovlik.

Aga mulle meeldib lihtsalt öelda, et ta on kena. Sest ta ongi seda. Mu mõtlemine on väga visuaalne. Ma näen kõike kindlate piltidena ja kui inimesed kasutavad sõna „kena“, siis mõtlen ma raamatukoguhoidjale, härra Allisonile.

„Mul on midagi, mis sobib just sulle!“

Mulle meeldib, et ta ei esita kunagi igavaid küsimusi. Ta ei päri, mida ma vaheajal tegin või kuidas mu õdedel läheb. Ta hakkab lihtsalt kohe raamatutest rääkima.

„Aga palun.“ Ta läheb ühe lugemislaua juurde ja paneb mu ette suure kõvakaanelise raamatu. Ma tunnen, kuidas kõik ennist kogetud jubedad tunded kaovad.

„Haid!“

Teen raamatu kohe lahti ja silitan esimest läikivat lehte. Ma rääkisin eelmisel aastal härra Allisonile, et ma armastan haisid. Et nad on minu jaoks kõige põnevamad olendid, veel põnevamad kui muistsed egiptlased ja dinosaurused.

Tal oli see meeles.

„See on nagu entsüklopeedia,“ seletab ta mulle, kui ma raamatuga maha istun. „Entsüklopeedia on raamat, mis räägib palju ühe teema või valdkonna kohta. See siin on tervenisti haidest.“

Ma noogutan, olles elevusest natuke oimetu.

„Aga ma kahtlustan, et sa tead juba kõike, mis seal on,“ lausub ta ja seejärel naerab, nii et ma saan aru, et ta teeb nalja.

„Haidel pole luid,“ ütlen talle, silitades pilti, millel nagu ma tean, on sinihai. „Ja neil on kuus meelt. Mitte viis. Nad nagu tajuvad enda ümber elektrit. Elu elektrit! Nad haistavad ka lausa kilomeetrite kauguselt verd.“

Nende meeled on mõnikord liiga tundlikud. Kõik on liiga vali, liiga kange, igas mõttes liig.

Keeran ette lehekülje, millel on suur foto üksikust atlandi polaarhaist, kes ihuüksi jääkülmas vees ujub.

„Inimesed ei mõista neid.“ Ma puudutan hai uime. „Tegelikult nad vihkavad neid. Paljud inimesed. Nad kardavad neid ega saa neist aru. Nii et nad püüavad neile viga teha.“

Härra Allison ei ütle mõnda aega midagi, samal ajal kui mina loen esimest lehekülge.

„Võta see endale koju nii kauaks, kui tahad, Addie.“

Vaatan üles tema poole. Ta naeratab, aga tema silmad ei tee sama, mis suu.

„Aitäh!“ Panen teadlikult kogu rõõmu, mida tunnen, oma häälede, et ta teaks, et mõtlen seda päriselt. Ta läheb tagasi oma laua juurde ja mina lasen raamatul end haarata. Pärast üleliia lärmakat ja ebasõbralikku klassiruumi on lugemine kõige rahustavam asi. Ma võin asju aeglaselt võtta. Mitte keegi ei kiirusta mind tagant ega haugu mu peale. Kõik sõnad järgivad reegleid. Pildid on erksad ja elavad. Aga nad ei mata mind enda alla.

Kui ma püüan õhtuti magama jääda, meeldib mulle ette kujutada, et sukeldun ookeani külmade lainete alla ja ujun koos haiga. Me uurime mahajäetud laevavrakke, veeluseid koopaid ja korallrahusid. Kõiki värve, aga lõputus avaruses. Seal pole rahvamasse, nügimist ega millegi ära võtmist. Ma ei hoia tema seljauimest kinni. Ujume teineteise kõrval.

Ja me ei pea sõnagi lausuma. Me saame lihtsalt olla.